

Bos en Hei

Een wandeling over de Limitische Heide en door de Naarder Eng.

Beginpunt Parkeerplaats aan de Langerhuizenweg op de Nieuw Bussumerheide, te bereiken vanaf de Nieuwe Bussumerweg en vanaf de Naarderstraat.

Duur en aard van de wandeling De wandeling duurt ongeveer 1,5 uur (6 km). De route loopt grotendeels over zandpaden en fietspaden en is bij droog weer geschikt voor rolstoelen, kinder- en wandelwagens. Honden mogen op de Nieuw Bussumerheide en op de Limitische Heide loslopen als er op dat moment geen begrazing plaatsvindt.

U passeert onderweg tweemaal Cafe Theehuis Bos & Hei, zowel op de heen- als op de terugweg. Bos & Hei is alle dagen geopend vanaf 10:uur.

Wandelroute

Vanaf de parkeerplaats rechtsaf de Langerhuizenweg op. Na ongeveer 120 meter is links een opening tussen de boomstammen op de grond langs de heide. Daar begint schuin naar links een pad. Ga dit in.

De Nieuw Bussumerheide is een klein, maar bijzonder heidegebied. Er groeien veel typische heideplanten, bijvoorbeeld het merkwaardige duivelsnaaigaren. Verder komen er ring-slangen, levendbarende hagedissen en een enkele zandhagedis voor. Dit alles dankzij het goede heidebeheer van het Goois Natuurreservaat (GNR). Langs de rand van de hei staan eiken en berken. Op de hei zelf groeien een paar prachtige grove dennen, veel jonge dennetjes, bremstruiken en lijsterbessen. Helaas groeit er ook veel gras. Dat komt onder andere door de grote aantallen honden die voor royale bemesting zorgen. Rechts van het zandpad ziet u een rechthoekig afgeplagd stukje heide liggen. Hier is een tijd geleden de vruchtbare laag afgegraven waardoor de heide weer kans krijgt om op te groeien zonder verdrukt te worden door het gras.

Tweede zandpad rechts bij viersprong. Bij een kruising met een zandpad rechtdoor. Loop verder in noordelijke richting tot aan het fietspad. Hier rechtsaf.

Vlak voor het fietspad groeit viltganzerik naast het zandpad. Het heeft kleine gele bloemen met vijf bloemblaadjes.

Even later verlaat u de Nieuw Bussumerheide via het

viltganzerik

wildrooster. Steek de asfaltweg over (Naarderstraat) en ga aan de overkant het wildrooster over en de Limitische Heide op.

In de weg ziet u een goot met een rooster. Dit is één van de zeven op uitgekiende plekken aangebrachte faunagoten. Deze is speciaal bedoeld voor de overstekende padden. Op het Ericaterrein, gelegen aan de oostzijde van de Langerhuizenweg, bij het Eikenlaantje, heeft de gemeente Huizen een paddenpoel aangelegd om het oversteken van de Naarderstraat zoveel mogelijk te voorkomen. Samen met de faunagoot moet dat leiden tot aanzienlijk minder doodgereden padden. Tevens vergroten deze goten het leefgebied van de zandhagedis en andere kruipende dieren. Deze kunnen nu ook de Bussumerheide, de Vliegheide en de voormalige akker 't Luchtkasteel bereiken.

Vrij snel buigt het fietspad naar rechts. U verlaat het fietspad en gaat rechtdoor een zandpad op. Links aanhouden, niet het ruiterspad naar rechts nemen. Bij viersprong van zandpaden linksaf het denbos in. Bij volgende viersprong rechtsaf. Het bospad blijven volgen. Links van u verschijnt een hek dat u steeds aan uw linkerhand blijft houden. De dennen maken plaats voor eiken en berken waartussen een paar prachtige alleenstaande grove dennen staan.

U houdt steeds links aan en bereikt een kleine zandplek.

Hier groeit zandzegge. Zegge is te herkennen aan de driekantige stengel. De plant groeit in rechte lijnen omdat het wortelstelsel zich in rechte lij-

nen uitbreidt in de richting van het meest droge en voedselarme zand. Zandzegge 'wandelt' als het ware in meterslange rechte rijen onbegroeid terrein binnen.

zandzegge

Het zandplekje recht oversteken.

U komt uit bij een zandverstuiving met in het midden een berkenbosje. Op het zand groeit onder andere zandzegge en blauw buntgras.

Met een beetje geluk ziet u sporen van de zandhagedis. De Limitische Heide is het enige gebied in het Gooi waar deze nog in aanzienlijke aantallen voorkomt en de laatste jaren lijken die aantallen stabiel te zijn. Er is een gunstig leefklimaat ontstaan door de herinrichting van de Limitische Heide waarbij bomen werden gerooid en opslag verwijderd. Er is nu een gevarieerde structuur ont-

zandhagedis

staan met oude en jonge heide en enkele open zandplekken. Zand is voor de zandhagedis essentieel om op te zonnen en op temperatuur te komen (hagedissen zijn koudbloedig: voor hun lichaamstemperatuur zijn ze afhankelijk van de warmte van de omgeving) en om in te graven naar een overwinteringsplek of om eieren te leggen.

Ze hebben daarnaast begroeiing nodig voor beschutting en voor het vinden van voedsel en water. In de toekomst wil men een verbinding tot stand brengen met de andere heidegebieden in het Gooi. Zo hoopt men verbreiding van de zandhagedis te bevorderen en overbevolking op de Limitische Heide te voorkomen.

Waar het pad een bocht naar rechts maakt, om de zandverstuiving heen, ziet u dat achter het hek een flink stuk grond is afgegraven. Dit is een voormalige zanderij. Het is nu privé terrein (Flevo-oord).

Het hek blijft aan uw rechterkant. U verlaat via een klaphek de Limitische Heide. Steek de asfaltweg over (Fazantweg) en ga even verder linksaf het fietspad op. U volgt het fietspad.

Langs het fietspad groeien onder andere robertskruid (met roze, onaangenaam ruikende bloempjes), klein springzaad, hennepnetel, geel nagelkruid, groot heksenkruid, kamperfoelie (langs de boomstammen), look zonder look en de onvermijdelijke grote brandnetel.

Het fietspad voert u langs Café Theehuis Bos & Hei. Blijf het fietspad rechtdoor volgen. Neem het eerste bospad naar rechts. Voor een akker links (bij een paaltje met nummer 32).

geel nagelkruid

wilde kamperfoelie

Rechts van het bospad groeit rankende helm- bloem. De akker hoort bij het oostelijk deel van de Naarder eng (eng = akkerland).

Van alle Gooische engen is de Naarder eng het best bewaard gebleven.

Het terrein ligt op de kop van de stuwwal Laren-Huizen. De Utrechtse heuvelrug eindigt hier met een abrupt verval in het maaiveld: de voormalige klifkust aan de Zuiderzee.

Vanwege de natuurhistorische waarde heeft het Goois Natuurreservaat een paar akkers aangekocht. Om de traditie van de oude engen levend te houden worden hier afwisselend traditionele gewassen zoals boekweit, tarwe, rogge en gerst verbouwd. Er wordt alleen mest gebruikt uit de schaapskooi in Blaricum en van een geitenboerderij in de Vechtstreek. De Naarder Eng ligt niet bij het huidige Naarden maar bij de oude stad die in 1350 werd verwoest..

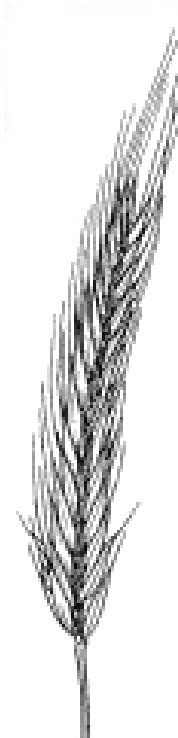
Aan het eind van het pad linksaf een brede zandweg op. Even later rechtsaf het fietspad weer op.

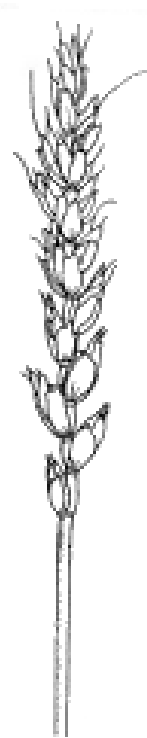
rankende helm- bloem

rogge

gerst

tarwe

Waar het fietspad naar links afbuigt, schuin rechtsaf een bospad in. Hier is het begin van een rode-paaltjes wandeling. U volgt deze wandeling tot paaltje 5. Bij paaltje 5 niet rechtsaf maar rechtdoor naar het Gooimeer. Hier linksaf het fietspad op. Bij paddenstoel 22261/001 het fietspad blijven volgen (richting Naarden en Bussum). Bij paddenstoel 20033/001 blijven volgen. Het pad maakt een bocht naar links. Bij paddenstoel 20034 linksaf.

Links is het kindervakantiehuis Amsterdam Zuid. Rechts hebt u uitzicht op fraai gelegen, lager liggende weilanden. Zoals op zoveel plaatsen in het Gooi is ook hier zand afgegraven.

Waar de verharde weg naar rechts gaat, blijft u het fietspad rechtdoor volgen. De asfaltweg oversteken (Fazantweg) en het fietspad verder volgen. U komt weer bij Café Theehuis Bos & Hei. Rechtsaf. Het fietspad blijven volgen tot paddenstoel 20031. Hier rechtsaf, de Fazantweg weer oversteken, het wildrooster over en de Limitische Heide op. Volg het fietspad.

De Limitische Heide is klein en overzichtelijk. U kunt de heide doorkruisen via de vele paadjes en zonder kans om te verdwalen weer uitkomen bij het fietspad.

Rechts van het pad groeien boerenwormkruid en Sint Janskruid. Beide kruiden hebben geneeskrachtige werking. Boerenwormkruid werd vroeger onder andere gebruikt om te ontwormen en de olie zou insecten verdrijven. Een iets te hoge dosering is echter giftig. Sint Janskruid helpt tegen depressieve verschijnselen.

Via het wildrooster verlaat u de Limitische Heide en steekt de Naarderstraat over. Aan de overkant via het wildrooster de Nieuw Bussumerheide op. Bij splitsing in de eerste bocht, links een zandpad op. U ziet nu al het parkeerterrein. Als u schuin links aanhoudt komt u bij uw uitgangspunt.

Deze wandeling werd samengesteld door natuurgidsen van het IVN afd. Gooi en omstreken.

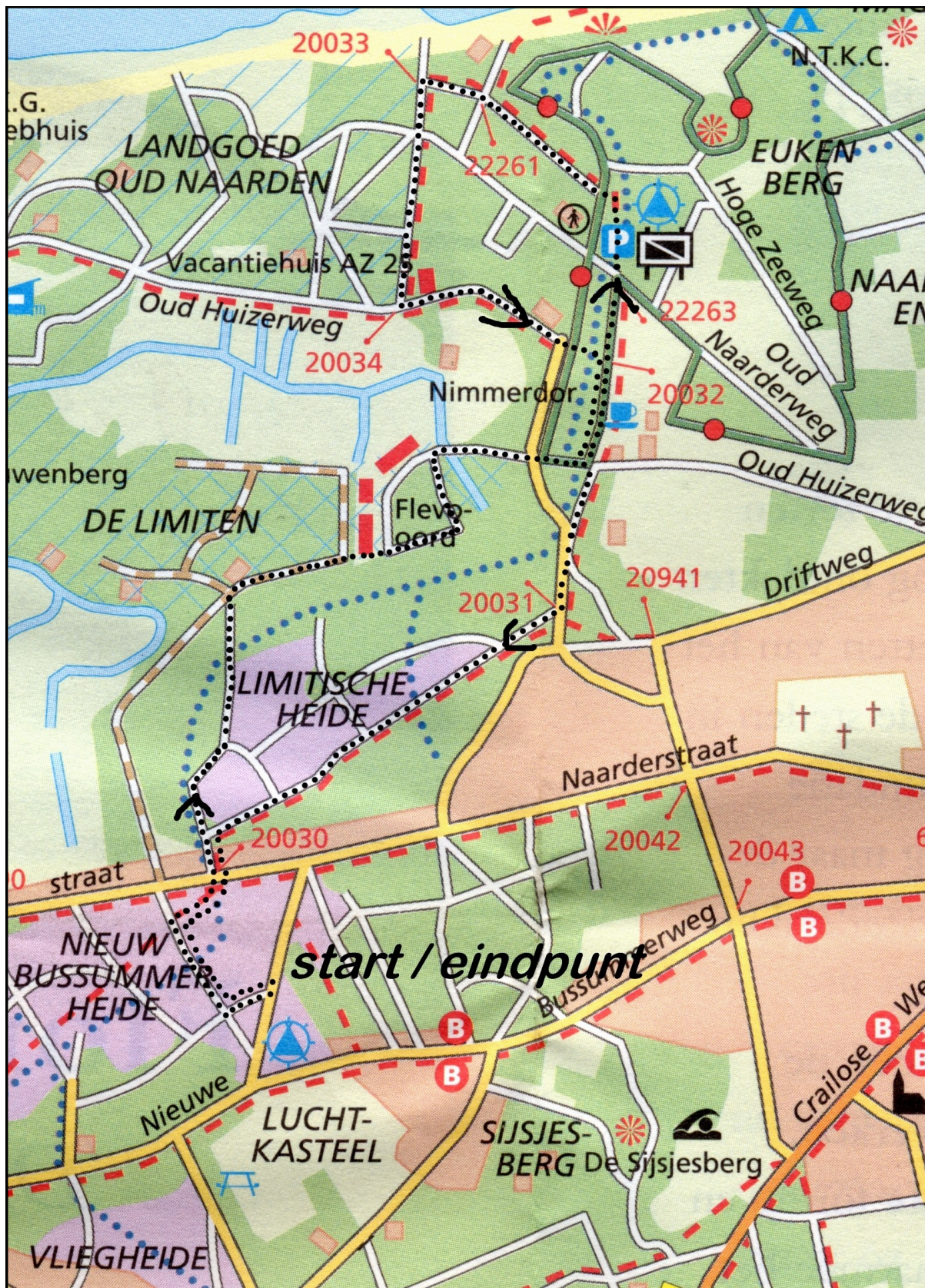

boerenwormkruid

St. Janskruid

..... wandeling

Wat is het IVN?

Het IVN Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid is een landelijke organisatie van beroepskrachten en talrijke vrijwilligers. Zij brengt mensen op vele manieren met de natuur en het milieu in contact. Zij wil daarbij de noodzaak van natuur- en milieubehoud onder de aandacht brengen.

Het IVN telt landelijk ongeveer 25.000 leden, over ongeveer 170 afdelingen verdeeld. Een van die afdelingen is de afdeling Gooi en omstreken met ongeveer 270 leden en donateurs.

Wat doet het IVN?

Het IVN afdeling Gooi en omstreken

- Organiseert regelmatig excursies in natuurgebieden, maar ook op andere plaatsen in de regio waar natuur te vinden is.
- Maakt beschreven wandelingen en fietstochten om er zelf op uit te trekken.
- Geeft korte natuursessies.
- Leidt op verzoek groepen, schoolklassen en verenigingen rond.
- Verzorgt educatieve programma's voor scholen.
- Houdt op verzoek lezingen over natuurgebieden in de regio en over natuur- en milieuonderwerpen.

Het IVN leidt haar eigen gidsen op en organiseert bovendien diverse activiteiten voor leden en donateurs.

Meer informatie

De wandelingen worden regelmatig gecontroleerd, maar heeft u op- of aanmerkingen, dan graag contact opnemen met:

secretariaat IVN Gooi e.o.
e-mail secretaris@ivngooi.nl

Donateur worden van het IVN?

mail secretaris@ivngooi.nl

januari 2022